

Nr 1079

Av herr **Richardson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 37, angående samordning av veterinärhögskolans verksamhet med annan forskning och utbildning m. m.*

Frågan om samordning av den veterinärmedicinska forskningen och utbildningen med annan närbesläktad forskning och utbildning — behandlad i Kungl. Maj:ts proposition nr 37 — har visat sig vara utomordentligt svåröst. Detta har sin förklaring inte endast i det förhållandet att integration kan eller bör ske med hittills institutionellt åtskilda och forskningsmetodiskt disparata verksamheter — t. ex. humanmedicin, farmakologi och lantbruksvetenskap — utan också i att den veterinärmedicinska forskningen och utbildningen kräver god tillgång på klinikmaterial i form av husdjur. Till detta kommer att veterinärhögskolans nuvarande lokaler, som till största delen är byggda i början av 1900-talet, inte kan anses vara tillfredsställande ur vare sig funktionell eller ekonomisk synvinkel.

Det förslag som 1965 års veterinärmedicinska utredning framlagt — det s. k. Uppsalaalternativet — har inte vunnit allmän anslutning, även om enligt propositionen drygt hälften av remissinstanserna förordat detta. Anhängarna av Stockholmsalternativet har tillmätt integrationsmöjligheterna med statens veterinärmedicinska anstalt och diverse institutioner vid karolinska institutet den avgörande betydelsen. Kungl. Maj:t har i valet av de båda alternativen stannat för Uppsala, varvid den planerade integrationen med dels lantbrukshögskolan, dels vissa humanmedicinska universitetsinstitutioner ansetts vara av stor vikt. Därtill har den rikare tillgången på klinikmaterial i Uppsala-regionen uppenbarligen spelat en inte oväsentlig roll för det slutliga ställningstagandet.

Frågan om tillgång på klinikmaterial synes dock inte få en tillfredsställande lösning vare sig högskolan förlägges till Stockholm eller till Uppsala. Även om djurtillgången är betydligt bättre i Uppsalaområdet än i Stockholmsområdet, kan det inte anses vara förenligt med god planering på lång sikt att inrikta sig på att förlägga den kliniska utbildningen till Uppsala. Veterinärhögskolans styrelse har i yttrande till jordbruksdepartementet den 12 december 1969 pekat på den risk som föreligger för att tillgången på kliniskt material kan komma att visa sig vara otillräcklig och förordar att Skara veterinärinrättning utnyttjas som fältstation.

Lärarkollegiet vid veterinärhögskolan har i skrivelse till veterinärväsendeutredningen den 31 oktober 1969 påtalat de goda möjligheter för såväl forskning som undervisning som Skararegionen erbjuder. Vissa delar av

den kliniska undervisningen skulle med fördel kunna knytas till en planerad flerveterinärstation. Samma synpunkter har senare (2. 12. 1969) framförts av kollegiet i skrivelse till veterinärhögskolans styrelse. Av denna framställning framgår att denna bedömning gäller även om veterinärhögskolan förlägges till Uppsala. "Verksamheten i Skara skulle därvid utgöra ett komplement med ändamål att tillförsäkra undervisningen sådant kliniskt material, på vilket brist råder inom högskolans egentliga förläggningsort", heter det vidare.

Det kan därjämte förtjäna uppmärksammas att Sveriges förenade studentkårer och Veterinärmedicinska föreningen i skrivelse till Konungen den 5 mars 1970 framfört starka betänkligheter gentemot utnyttjandet av Uppsalaregionen som praktikområde. Det veterinärdistriktetsområde som avses omfatta Uppsala, Alunda och Örbyhus kommunblock omfattar 315 000 hektar, vilket innebär att avstånden i vissa riktningar blir ganska betydande. Tillgången på vissa djurslag skulle, heter det vidare i skrivelsen, "under en 10-årsperiod visserligen bli bättre än i högskolans nuvarande praktikområde, men trots områdets storlek innehåller det dock redan nu ett otillräckligt antal svin och är beträffande djurhållningen på intet sätt tillfredsställande differentierat. Till följd av detta förhållande, som kommer att förvärras i takt med områdets urbanisering, och på grund av de stora avstånd som även här är för handen, kan etablering av klinisk undervisning i detta område på längre sikt endast betraktas som en permanentning av nuvarande miserabla förhållanden."

Det är uppenbart att risk föreligger för att det som för den närmaste 10-årsperioden kan förefalla vara en god lösning på längre sikt kan visa sig vara en felplanering. Med tanke på dels den långa planerings- och byggnadsperioden, dels den snabba urbaniseringen, som även torde komma att gälla Uppsalaregionen, synes det vara klokt att redan nu besluta om förläggning av den kliniska utbildningen — eller i varje fall en betydande del av den — till ett område med bättre tillgång på sådant djurmaterial som är nödvändigt för en god undervisning. Från olika veterinärmedicinska myndigheter och organisationer har framhållits att veterinärrättningen i Skara skulle vara lämplig stationeringsort för denna del av undervisningen. Departementschefen har i propositionen framhållit att han delar uppfattningen att veterinärhögskolan "bör ges möjligheter att i ökad omfattning utnyttja det rika djurmaterialet i Skaraborgs län" och att det bör särskilt utredas "i vilka former detta lämpligast kan ske". Departementschefen säger sig vidare återkomma till denna fråga.

Det är dock synnerligen angeläget att riksdagen på ett klarare och bestämdare sätt tar ställning till frågan om utbyggnaden av fältstationen i Skara och överförandet av klinisk utbildning till denna.

Med tanke på de ytterst prekära förhållanden som för närvarande råder beträffande den kliniska undervisningen synes det nödvändigt att frågan om en utbyggnad av fältstationen i Skara utredes skyndsamt. Det kan inte gärna vara rationellt att först planera nya lokaler för högskolan och först senare ta upp frågan om den utökade verksamheten i Skara.

Det bör vidare uppmärksammas att staten redan äger goda och för ändamålet lämpliga lokaler i Skara i direkt anslutning till de veterinärmedicinska institutionerna, nämligen Folkskoleseminariet vars verksamhet kommer att successivt avvecklas och helt upphöra år 1973.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 37 måtte besluta

1. att klinisk veterinärmedicinsk utbildning förlägges till Skara, samt

2. att den kommitté som skall utreda frågor rörande nya lokaler för veterinärhögskolan ges i uppdrag att med för tur utreda frågan om en utbyggnad av fältstationen i Skara eller att frågan utredes på annat lämpligt sätt.

Stockholm den 3 april 1970

Gunnar Richardson (fp)

Birger Andersson (s)

Paul Jansson (s)
